

NAPPALI TAGOZAT

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Közösségi szociális munka BSP1107

Féléves tematika:

1. hét Közösség fogalma, értelmezésének problémái, elméleti megközelítése, típusai
2. hét Az ezredforduló kihívásai. Közösség kapcsolata a mikro/makro társadalomhoz Magyarországi helyzet.
3. hét Közösségi munka fogalma, feladata, jellemzői, célja, jelentősége a modern társadalomban, szintjei, funkciói, funkcióváltozások, hagyományos közösségek pusztulása, közösségek krónikus hiányának kialakulásának okai.
4. hét A közösségi szociális munka kialakulása – történeti áttekintés
5. hét A közösségi szociális munkás feladatai, szerepei, a közvetlen és közvetett beavatkozás szerepei, területei A közösségi szociális munkához szükséges készségek, képességek.
6. hét A hátrányos helyzetű közösségek. A közösségi munka jelentősége és lehetőségei a szociális programokban. Válsághelyzetek közösségi kezelése.
7. hét zh
8. hét Közösségfejlesztési alapelvek. A közösségi munka folyamata, módszerei, lépései
9. hét A közösség-szervezés modelljei – Biddle-ék modellje, Alinsky modellje
10. hét Közösségi munka a gyakorlatban: esettanulmányok
11. hét Közösség és lokalitás, szomszédság. A szomszédság, mint a közösségi cselekvés színtere. A szomszédság, mint funkcionális közösség. Szomszédság meghatározása, fogalma, lényege, jellemzői, jelentősége tradicionális kis településen és modern nagyvárosban. A közösségi/szomszédsági munka kialakulása. Szomszédságtípusok.
12. hét A szomszédságok feltérképezése, megismerése, A szomszédság leírása
13. hét zh
14. hét Szociális térképek alaptípusai (pl. szomszédsági térkép)

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontaktóraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- 2 zárthelyi dolgozat (7. hét, 13. hét) (online esetén egyéb beszámoló)

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- A félév során a 7. és 13. héten zárthelyi dolgozat lesz. A dolgozatok 50% alatti teljesítménye gyakorlati jegy javítását igényli, a zh-k kihagyása a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a zárthelyi dolgozatok érdemjegyeinek számtani átlaga, valamint az órai munka határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozatok mindegyike elégtelen minőségű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

NAPPALI TAGOZAT

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Iskolai szociális munka elmélete és gyakorlata BSP1113

Féléves tematika:

1. hét Az iskolai szociális munka mibenléte, funkciói és alapelvei
2. hét Az iskolai szociális munka kialakulásának előzményei külföldön (USA-ban, Németországban) és Magyarországon
3. hét Szociális munkás az iskola rendszerében, Az iskolai szociális munkás feladatai
4. hét Az iskolai szociális munkás beavatkozási szerepei
5. hét A gyermek fogalma
6. hét Az emberi szükségletek hierarchiája az iskolai szociális munka szolgáltatásban
7. hét A szociálpedagógus gyermekvédelmi feladatai, Gyermekjóléti szolgáltatások
8. hét A szociális munka kettős funkciója
9. hét Az egyén és környezete közötti tranzakciók
10. hét A problémamegoldó folyamat
11. hét Az iskolai szociális munka gyakorlati modelljei – Costin és Alderson modelljei
12. hét Az iskolakerülés megelőzése és kezelése. Az iskolaváltás folyamatának megkönnyítése, Konfliktusmegoldási stratégiák az iskolában
13. hét Iskolai szociális szolgáltatás tervezése
14. hét Vétkesek nem kereső iskola magyar és külföldi példái, Nehezen nevelhető fiatalok

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

A vizsgára bocsátás feltétele: -

A kollokvium típusa: szóbeli.

Szóbeli vizsga témakörei:

1. Iskolai szociális munka nemzetközi és hazai története
2. Iskolai szociális munka fogalma, mibenléte, funkciói és alapelvei
3. Szociális munkás az iskola rendszerében
4. A szociális munka kettős funkciója, Az egyén és környezete közötti tranzakciók. Beavatkozási szerepek
5. Az iskolai szociális munka gyakorlati modelljei (Costin, Alderson)
6. Az iskolai szociális munkás szakmai szerepei, feladatai, kiemelt területei
7. Az iskolai szociális szolgáltatás tervezése
8. Az iskolai szociális munka kiemelt területei: Az iskolai konfliktusok

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli felelet határozza meg. (Online esetén módosul.)

NAPPALI TAGOZAT

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Multikulturalizmus BAI0040

Féléves tematika:

1. hét Kultúra: a kultúra fogalma, értelmezési keretei, tartalma, elemei, kulturális univerzálék, kulturális evolúció, kulturális relativizmus, etnocentrizmus, szubkultúra
2. hét Előítéletek: előítélet és szocializáció, előítélet és diszkrimináció, előítélet és rasszizmus, előítéleteknek kitett csoportok, harc az előítéletek ellen – a társadalomban, az iskolában
3. hét Multikulturális társadalmak kialakulása: a multikulturális társadalmak kialakulásának ideje, a multikulturális társadalmak időszaka. A globalizáció szerepe a határidentitások kialakulásában
4. hét A multikulturális társadalmak kialakulásának háttérében álló folyamatok, pl. globalizáció, bevándorlás, a gyarmatbirodalmak felbomlása, Európa második világháború utáni politikai megosztottsága, a fejlett nyugati országok és a kevésbé fejlett keleti régiók társadalmi, gazdasági, politikai berendezkedésében fennálló ellentétek, a megélhetési nehézségek, fiatalok akik tömegesen indítanak el fejlettebb országokba irányuló migrációs folyamatokat stb. A multikulturális kölcsönhatás európai dimenzió.
5. hét Kisebbségi csoportok az Egyesült Államokban, Európában és Magyarországon: beilleszkedés, tanulási nehézségek, tantárgyi hiányosságok, viselkedési zavarok, lemorzsolódás, lelki egészség, esélyegyenlőtlenség, nyelvi nehézségek. A nyelv szerepe a multikulturális kapcsolatokban.
6. hét A cigányok helyzete – gazdasági-, társadalmi-, oktatási- és munkaerőpiaci helyzet
7. hét Zh
8. hét A multikulturalizmus fogalma, értelmezési keretei. Társadalmi befogadás és multikulturalizmus. A multikulturális nevelés: a multikulturális nevelés fogalmának értelmezési keretei, a multikulturális nevelés célja, multikulturális nevelés – interkulturális nevelés, a multikulturális nevelés fejlődése, fejlődési szakaszai nemzetközi és hazai viszonylatban
9. hét A multikulturális nevelés koncepciói, dimenziói – társadalmi integráció; tudáskonstrukciók; az előítéletek csökkentése; az esélyegyenlőség pedagógiája; az iskola kultúrájával, szervezetével foglalkozó elképzelések; a multikulturális iskola jellemzői; a multikulturális nevelés iskolai megjelenésének területei; a multikulturális nevelés szintjei; a multikulturális pedagógia, multikulturális oktatás, interkulturális oktatási koncepciók
10. hét Kulturálisan érzékeny iskola, a tanulók kulturális különbségeinek figyelembevétele; nevelés és kulturális sokszínűség, nevelés és morális sokszínűség - erkölcsi nevelés az iskolákban a multikulturális társadalmakban; a gyermek humán szükségleteinek és az egyéni különbségek figyelembe vétele; a szülők igényeinek figyelembe vétele
11. hét Hatékony iskola, együttműködő iskola: a tágabb kulturális háttérrel való kapcsolat, család-iskola és tanár-diák közötti együttműködés, pedagógusok közötti együttműködés
12. hét Nyelvi szocializáció – multikulturális, többnyelvű iskolai programok: klasszikus nyelvelméletek; nyelvi szocializáció a különböző kultúrákban: a nyelv szerepe a multikulturális/interkulturális oktatásban (USA, Svédország)

13. hét A tanulási stílus és a kulturális háttér összefüggései; Versenyközpontú értékrendszer – kooperatív értékek: a kooperatív tanulás jellemzői, típusai
14. hét Kultúrák közötti hídépítő technikák az iskolai gyakorlatban. A részvétel és az együttműködés szerepe a csoportközi kapcsolatok javításában.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a heti kontaktóraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- Egy zárthelyi dolgozat, egy esettanulmány

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- A félév során a 7. héten zárthelyi dolgozat lesz. A dolgozat 50% alatti teljesítménye gyakorlati jegy javítását igényli, a zh kihagyása a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a zárthelyi dolgozat érdemjegye, az esettanulmány valamint az órai munka határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozat elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

NAPPALI TAGOZAT

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tehetséggondozás és esélyteremtés BSP1120

Féléves tematika:

1. hét A különleges bánásmódot igénylő gyermek – Kivételes képességű tanulók, tehetségek
2. hét A tehetség meghatározása, kialakulásának feltételei, összetevői, irányai
3. hét Iskolai szelekció - tehetség vs. társadalmi szelekció
4. hét Tehetségnevelés, tehetségfejlesztés. Tehetség felismerése, A tehetségfejlesztés módjai
5. hét A tehetséggondozás nemzetközi gyakorlata. A tehetséggondozás története hazánkban. Tehetségpont. A Tehetségpontok hálózatképzése
6. hét A tehetségfejlesztés nemzetközi horizontja az esélyteremtés szemszögéből. Összevetése a magyar gyakorlatoknak más országokban alkalmazott tehetségazonosítási és -fejlesztési módszerekkel, különös tekintettel a hátrányos helyzetűek esélyteremtésének növelésére.
7. hét Zh.
8. hét Hátrányban az előny – A szociokulturálisan hátrányos tehetségesek. Az alacsony szociokulturális háttérű tehetségesek sajátosságának különböző oldalai, előnyös tulajdonságaikon keresztül hátrányaik csökkentésének lehetőségei, és ellátási lehetőségek.
9. hét A kétszeresen kivételes tanulók tehetséggondozása – módszertani példák, előtérbe helyezve a differenciálás alapvetőségét és a tehetséggondozás elkerülhetetlenségét
10. hét Mentorálás a tehetséggondozásban
11. hét Elvi alapvetés a tehetségsegítés során felmerülő konfliktusokról és a lehetséges kezelési módokról
12. hét A tehetségazonosítás folyamata, mérése, mérőeszközei
13. hét Zh.
14. hét Iskolai tehetségfejlesztés: programok

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontaktóraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

2 zárthelyi dolgozat.

- 2 zárthelyi dolgozat (7. hét, 13. hét) (online esetén módosul)

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- A félév során a 7. és 13. héten zárthelyi dolgozat lesz. A dolgozatok 50% alatti teljesítménye gyakorlati jegy javítását igényli, a zh-k kihagyása a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a zárthelyi dolgozatok érdemjegyeinek számtani átlaga, valamint az órai munka határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozatok mindegyike elégtelen minőségű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Közösségi szociális munka BSP1107L

Féléves tematika:

1. konzultáció

Közösség fogalma, értelmezésének problémái, elméleti megközelítése, típusai

Az ezredforduló kihívásai. Közösség kapcsolata a mikro/makro társadalomhoz

Közösségi munka fogalma, feladata, jellemzői, célja, jelentősége a modern társadalomban, szintjei, funkciói, funkcióváltozások, hagyományos közösségek pusztulása, közösségek krónikus hiányának kialakulásának okai.

A közösségi szociális munka kialakulása – történeti áttekintés

A közösségi szociális munkás feladatai, szerepei, a közvetlen és közvetett beavatkozás szerepei, területei A közösségi szociális munkához szükséges készségek, képességek.

A hátrányos helyzetű közösségek. A közösségi munka jelentősége és lehetőségei a szociális programokban. Válsághelyzetek közösségi kezelése.

Közösségfejlesztési alapelvek. A közösségi munka folyamata, módszerei, lépései

A közösség-szervezés modelljei – Biddle-ék modellje, Alinsky modellje

Közösség és lokalitás, szomszédság. A szomszédság, mint a közösségi cselekvés színtere.

A szomszédság, mint funkcionális közösség. Szomszédság meghatározása, fogalma, lényege, jellemzői, jelentősége tradicionális kis településen és modern nagyvárosban. A közösségi/szomszédsági munka kialakulása. Szomszédságtípusok. A szomszédságok feltérképezése, megismerése, A szomszédság leírása. Szomszédsági térkép)

2. konzultáció

Zh.

Közösségi munka a gyakorlatban: esettanulmányok

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- 1 zárthelyi dolgozat (a 2. konzultáción)

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- A félév során a 2. konzultáción zárthelyi dolgozat lesz. A dolgozat 50% alatti teljesítménye gyakorlati jegy javítását igényli, a zh kihagyása a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a zárthelyi dolgozat érdemjegye, valamint az órai munka határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozat elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

LEVELEZŐ TAGOZAT

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Iskolai szociális munka elmélete és gyakorlata BSP1113L

Féléves tematika:

1. konzultáció

- Az iskolai szociális munka mibenléte, funkciói és alapelvei
- Az iskolai szociális munka kialakulásának nehézségei Magyarországon
- Szociális munkás az iskola rendszerében, Az iskolai szociális munkás feladatai
- Beavatkozási szerepek
- A gyermek fogalma, Az emberi szükségletek hierarchiája
- Gyermekjóléti szolgáltatások
- A szociális munka kettős funkciója
- Az egyén és környezete közötti tranzakciók

2. konzultáció

- A problémamegoldó folyamat
- Az iskolai szociális munka gyakorlati modelljei – Costin és Alderson modelljei
- Iskolai szociális szolgáltatás tervezése
- Az iskolakerülés megelőzése. Az iskolaváltás folyamatának megkönnyítése, Nehezen nevelhető fiatalok.
- Vétkesek nem kereső iskola magyar és külföldi példákkal

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

Az értékelés módja, ütemezése:

A vizsgára bocsátás feltétele: -

A kollokvium típusa: szóbeli (online esetén módosul)

Szóbeli vizsga témakörei:

9. Iskolai szociális munka nemzetközi és hazai története
10. Iskolai szociális munka fogalma, mibenléte, funkciói és alapelvei
11. Szociális munkás az iskola rendszerében
12. A szociális munka kettős funkciója, Az egyén és környezete közötti tranzakciók. Beavatkozási szerepek
13. Az iskolai szociális munka gyakorlati modelljei (Costin, Alderson)
14. Az iskolai szociális munkás szakmai szerepei, feladatai, kiemelt területei
15. Az iskolai szociális szolgáltatás tervezése
16. Az iskolai szociális munka kiemelt területei: Az iskolai konfliktusok

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli felelet határozza meg. (Online esetén módosul.)

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Multikulturalizmus BAI0040L

Féléves tematika:

1. konzultáció

- Kultúra: a kultúra fogalma, értelmezési keretei, tartalma, elemei, kulturális univerzálék, kulturális evolúció, kulturális relativizmus, etnocentrizmus, szubkultúra
- Előítéletek: előítélet és szocializáció, előítélet és diszkrimináció, előítélet és rasszizmus, előítéleteknek kitett csoportok, harc az előítéletek ellen – a társadalomban, az iskolában
- Multikulturális társadalmak kialakulása: a multikulturális társadalmak kialakulásának ideje, a multikulturális társadalmak időszaka. A globalizáció szerepe a határidentitások kialakulásában
- A multikulturális társadalmak kialakulásának háttérében álló folyamatok, pl. globalizáció, bevándorlás, a gyarmatbirodalmak felbomlása, Európa második világháború utáni politikai megosztottsága, a fejlett nyugati országok és a kevésbé fejlett keleti régiók társadalmi, gazdasági, politikai berendezkedésében fennálló ellentétek, a megélhetési nehézségek, fiatalok akik tömegesen indítanak el fejlettebb országokba irányuló migrációs folyamatokat stb. A multikulturális kölcsönhatás európai dimenzió.
- Kisebbségi csoportok az Egyesült Államokban, Európában és Magyarországon: beilleszkedés, tanulási nehézségek, tantárgyi hiányosságok, viselkedési zavarok, lemorzsolódás, lelki egészség, esélyegyenlőtlenség, nyelvi nehézségek. A nyelv szerepe a multikulturális kapcsolatokban.
A cigányok helyzete – gazdasági-, társadalmi-, oktatási- és munkaerőpiaci helyzet
- A multikulturalizmus fogalma, értelmezési keretei. Társadalmi befogadás és multikulturalizmus. A multikulturális nevelés: a multikulturális nevelés fogalmának értelmezési keretei, a multikulturális nevelés célja, multikulturális nevelés – interkulturális nevelés, a multikulturális nevelés fejlődése, fejlődési szakaszai nemzetközi és hazai viszonylatban
- A multikulturális nevelés koncepciói, dimenziói – társadalmi integráció; tudáskonstrukciók; az előítéletek csökkentése; az esélyegyenlőség pedagógiája; az iskola kultúrájával, szervezetével foglalkozó elképzelések; a multikulturális iskola jellemzői; a multikulturális nevelés iskolai megjelenésének területei; a multikulturális nevelés szintjei; a multikulturális pedagógia, multikulturális oktatás, interkulturális oktatási koncepciók

2. konzultáció

Zh

- Kulturálisan érzékeny iskola, a tanulók kulturális különbségeinek figyelembevétele; nevelés és kulturális sokszínűség, nevelés és morális sokszínűség - erkölcsi nevelés az iskolákban a multikulturális társadalmakban; a gyermek humán szükségleteinek és az egyéni különbségek figyelembe vétele; a szülők igényeinek figyelembe vétele
- Hatékony iskola, együttműködő iskola: a tágabb kulturális háttérrel való kapcsolat, család-iskola és tanár-diák közötti együttműködés, pedagógusok közötti együttműködés

- Nyelvi szocializáció – multikulturális, többnyelvű iskolai programok: klasszikus nyelvelméletek; nyelvi szocializáció a különböző kultúrákban: a nyelv szerepe a multikulturális/interkulturális oktatásban (USA, Svédország)
- A tanulási stílus és a kulturális háttér összefüggései; Versenyközpontú értékrendszer – kooperatív értékek: a kooperatív tanulás jellemzői, típusai
- Kultúrák közötti hídépítő technikák az iskolai gyakorlatban. A részvétel és az együttműködés szerepe a csoportközi kapcsolatok javításában.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- Egy zárthelyi dolgozat, egy esettanulmány

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- *A félév során a 2. konzultáción zárthelyi dolgozat lesz. A dolgozat 50% alatti teljesítménye gyakorlati jegy javítását igényli, a zh kihagyása a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.*

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a zárthelyi dolgozat érdemjegye, az esettanulmány valamint az órai munka határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozat elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tehetséggondozás és esélyteremtés BSP1120L

Féléves tematika:

1. konzultáció

- A különleges bánásmódot igénylő gyermek – Kivételes képességű tanulók, tehetségek
- A tehetség meghatározása, kialakulásának feltételei, összetevői, irányai
- Iskolai szelekció - tehetség vs. társadalmi szelekció
- Tehetségnevelés, tehetségfejlesztés. Tehetség felismerése, A tehetségfejlesztés módjai
- A tehetséggondozás nemzetközi gyakorlata. A tehetséggondozás története hazánkban. Tehetségpont. A Tehetségpontok hálózatképzése
- A tehetségfejlesztés nemzetközi horizontja az esélyteremtés szemszögéből. Összevetése a magyar gyakorlatoknak más országokban alkalmazott tehetségazonosítási és -fejlesztési módszerekkel, különös tekintettel a hátrányos helyzetűek esélyteremtésének növelésére.
- Hátrányban az előny – A szociokulturálisan hátrányos tehetségesek. Az alacsony szociokulturális háttérű tehetségesek sajátosságának különböző oldalai, előnyös tulajdonságaikon keresztül hátrányaik csökkentésének lehetőségei, és ellátási lehetőségek.

2. konzultáció

- Zh.
- A kétszeresen kivételes tanulók tehetséggondozása – módszertani példák, előtérbe helyezve a differenciálás alapvetőségét és a tehetséggondozás elkerülhetetlenségét
- Mentorálás a tehetséggondozásban
- Elvi alapvetés a tehetségsegítés során felmerülő konfliktusokról és a lehetséges kezelési módokról
- **A tehetségazonosítás folyamata, mérése, mérőeszközei**
- Iskolai tehetségfejlesztés: programok

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- 1 zárthelyi dolgozat (a 2. konzultáción)

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- *A félév során a 2. konzultáción zárthelyi dolgozat lesz. A dolgozat 50% alatti teljesítménye gyakorlati jegy javítását igényli, a zh kihagyása a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.*

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a zárthelyi dolgozat érdemjegye, valamint az órai munka határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozat elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Kutatásmódszertani gyakorlat MSP2103L

Féléves tematika:

1. konzultáció
 - A társadalomtudományi megismerés koncepcionális háttere, a szociálpedagógiai és szociológiai jelenségek sajátosságai
 - A társadalomtudományi kutatás múltja és jelene
 - A társadalomtudományi megismerés koncepcionális háttere, elmélet és kutatás
 - A társadalomtudományi jelenségek sajátosságai
 - A kutatás jellegzetes stratégiái
 - A kutatómunkához szükséges adatbázisok készítése, használata
 - Kutatáshoz kötődő feltáró és feldolgozó módszerek, konceptualizálás, operacionalizálás, mintavételi eljárások
 - Statisztikai módszerek alkalmazása.
 - A kutatómunka menete – a megismerési folyamat felépítése (kutatási cél, elemzési egységek, fókuszpontok, idődimenzió, kutatási tervzet), konceptualizálás és mérés, operacionalizálás, mintavétel
 - A megfigyelés módjai (kérdőíves vizsgálatok, attitűd vizsgálat, időmérleg vizsgálat, szóbeli kikérdezés- interjú stb.)
2. konzultáció
 - Kutatási terv
 - A kutatási eredmények publikálásának szabályai
 - A társadalomkutatás etikai és politikai szempontjai
 - A kurzuson tanult kvalitatív és kvantitatív kutatási technikák gyakorlatban történő alkalmazása, különböző műfajú kutatási beszámolók elkészítésének technikái, a kutatási eredmények bemutatása, interpretálása

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: kutatási terv készítése és bemutatása

A félévközi ellenőrzések követelményei:

A félév során a 2. konzultáción szóbeli beszámoló lesz (kutatási terv elemzése). A szóbeli beszámoló 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a konzultáción megszerzett érdemjegy, valamint az órai munka határozza meg. Amennyiben a szóbeli beszámoló elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Kutatásmódszertani gyakorlat MHK2302L

Féléves tematika:

3. konzultáció

- A társadalomtudományi megismerés koncepcionális háttere, a szociálpedagógiai és szociológiai jelenségek sajátosságai
- A társadalomtudományi kutatás múltja és jelene
- A társadalomtudományi megismerés koncepcionális háttere, elmélet és kutatás
- A társadalomtudományi jelenségek sajátosságai
- A kutatás jellegzetes stratégiái
- A kutatómunkához szükséges adatbázisok készítése, használata
- Kutatáshoz kötődő feltáró és feldolgozó módszerek, konceptualizálás, operacionalizálás, mintavételi eljárások
- Statisztikai módszerek alkalmazása.
- A kutatómunka menete – a megismerési folyamat felépítése (kutatási cél, elemzési egységek, fókuszpontok, idődimenzió, kutatási tervzet), konceptualizálás és mérés, operacionalizálás, mintavétel
- A megfigyelés módjai (kérdőíves vizsgálatok, attitűd vizsgálat, időmérleg vizsgálat, szóbeli kikérdezés- interjú stb.)

4. konzultáció

- Kutatási terv
- A kutatási eredmények publikálásának szabályai
- A társadalomkutatás etikai és politikai szempontjai
- A kurzuson tanult kvalitatív és kvantitatív kutatási technikák gyakorlatban történő alkalmazása, különböző műfajú kutatási beszámolók elkészítésének technikái, a kutatási eredmények bemutatása, interpretálása

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: kutatási terv készítése és bemutatása

A félévközi ellenőrzések követelményei:

A félév során a 2. konzultáción szóbeli beszámoló lesz (kutatási terv elemzése). A szóbeli beszámoló 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a konzultáción megszerzett érdemjegy, valamint az órai munka határozza meg. Amennyiben a szóbeli beszámoló elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Összehasonlító szociológiai vizsgálatok MHK1208L

Féléves tematika:

1. konzultáció
 - Összehasonlító szociológiai vizsgálatok tárgya, célja
 - Összehasonlító szociológiai vizsgálatok alapvető kutatási problémái
 - A szociológia területén elért kutatási eredmények felhasználása, a szociológiai jelenségek nemzetközi kontextusba helyezése
 - Az összehasonlító vizsgálatok gyakorlati haszna
 - Az összehasonlító mérés buktatói - kritikai megközelítés
 - Nemzetközi és hazai adatfelvételek és elemzések, melyek részévé váltak összehasonlító vizsgálatoknak
2. konzultáció
 - Összehasonlító szociológiai vizsgálatok a következő területeken:
 - társadalmi egyenlőtlenségek, hatalom és társadalmi rétegződés, életmód, család, oktatás, vallás, nemi egyenlőtlenségek, kisebbségek, bevándorlók, interetnikus viszonyok, öregedő társadalom, ifjúság, szegénység, társadalmi szervezetek, munka világa, érték-, kultúra- és tudásszociológia, a város- és vidékfejlesztés, a vidéki és városi társadalmi változások és versenyképesség.
 - Részletesen pl: Nemzetközi társadalomkutatási program (International Social Survey Program, ISSP); European Social Survey (ESS), Európai Társadalomtudományi Elemzések (EUTE); Nemzetközi időmérleg kutatás (Time Use Surveys) etc.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: témakidolgozás + zh

A félévközi ellenőrzések követelményei:

A félév során a 2. konzultáción szóbeli beszámoló lesz és zh (összehasonlító vizsgálatok elemzése). A szóbeli beszámoló és a zh 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a konzultáción megszerzett érdemjegy, valamint az órai munka határozza meg. Amennyiben a szóbeli beszámoló elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Tételek:

1. Az összehasonlító szociológia értelmezése, célja, tárgya, hasznosíthatósága
2. Az összehasonlító szociológia kialakulásának története – nemzetközi és hazai áttekintés
3. Az összehasonlító (nemzetközi összehasonlító) szociológiai vizsgálatok kutatási nehézségei, buktatói
4. Nemzetközi összehasonlító szociológiai kutatások bemutatása, módszertani elemzése (2 kutatás szabadon választása)
5. Nemzetközi összehasonlító szociológiai vizsgálatok kritikai megközelítése
6. Az összehasonlító neveléstudomány értelmezése, kontextusai, szemlélete, terepei, kutatási témái

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

MSP2202L Összehasonlító szociológiai vizsgálatok

Féléves tematika:

3. konzultáció
 - Összehasonlító szociológiai vizsgálatok tárgya, célja
 - Összehasonlító szociológiai vizsgálatok alapvető kutatási problémái
 - A szociológia területén elért kutatási eredmények felhasználása, a szociológiai jelenségek nemzetközi kontextusba helyezése
 - Az összehasonlító vizsgálatok gyakorlati haszna
 - Az összehasonlító mérés buktatói - kritikai megközelítés
 - Nemzetközi és hazai adatfelvételek és elemzések, melyek részévé váltak összehasonlító vizsgálatoknak
4. konzultáció
 - Összehasonlító szociológiai vizsgálatok a következő területeken:
 - társadalmi egyenlőtlenségek, hatalom és társadalmi rétegződés, életmód, család, oktatás, vallás, nemi egyenlőtlenségek, kisebbségek, bevándorlók, interetnikus viszonyok, öregedő társadalom, ifjúság, szegénység, társadalmi szervezetek, munka világa, érték-, kultúra- és tudásszociológia, a város- és vidékfejlesztés, a vidéki és városi társadalmi változások és versenyképesség.Részletesen pl: Nemzetközi társadalomkutatási program (International Social Survey Program, ISSP); European Social Survey (ESS), Európai Társadalomtudományi Elemzések (EUTE); Nemzetközi időmérleg kutatás (Time Use Surveys) etc.

A foglalkozásokon történő részvétel: A második, szemináriumi foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke 1 alkalom, a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető.

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése, a félévközi ellenőrzések követelményei: megadott téma alapján házi dolgozat készítése, a félév során a 2. konzultáción szóbeli beszámoló lesz a kiadott szakirodalom és a választott összehasonlító kutatás alapján.

Az érdemjegy kialakításának módja: A szóbeli beszámoló érdemjegye határozza meg. Amennyiben a szóbeli beszámoló elégtelen minősítésű a félév elégtelen jeggyel zárul. Elégtelen vizsgajegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Tételek:

7. Az összehasonlító szociológia értelmezése, célja, tárgya, hasznosíthatósága
8. Az összehasonlító szociológia kialakulásának története – nemzetközi és hazai áttekintés
9. Az összehasonlító (nemzetközi összehasonlító) szociológiai vizsgálatok kutatási nehézségei, buktatói
10. Nemzetközi összehasonlító szociológiai kutatások bemutatása, módszertani elemzése (2 kutatás szabadon választása)
11. Nemzetközi összehasonlító szociológiai vizsgálatok kritikai megközelítése
12. Az összehasonlító neveléstudomány értelmezése, kontextusai, szemlélete, terepei, kutatási témái

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer
MSP1102L Kisebbségsszociológiai kutatómódszertan

Féléves tematika:

Konzultáció

Konzultáció témakörei

1. A kisebbségsszociológia kialakulása. A kisebbségsszociológia tárgya, területei, módszerei.
A kisebbség-többség viszonyának lehetséges társadalomkutatói módszerei. A hazai nemzetiségek, illetve kisebbségi csoportok helyzetének feltárása. Európai és hazai kisebbségek társadalmi, demográfiai pozíciói. Kisebbség-többség viszonyára vonatkozó kutatások. Etnikai előítéletek vizsgálata. A kisebbségekkel szembeni diszkrimináció és hátrányainak kutatása. Kisebbségek társadalmi helyzetének vizsgálata. A kisebbségi identitás vizsgálata. Kisebbségi csoportok társadalmi integrációjának vizsgálata. Kisebbségi oktatás, munkaerőpiaci helyzet stb. vizsgálata. Hazai-, külföldi- és nemzetközi összehasonlító kisebbségsszociológiai vizsgálatok.
2. Szociológiai módszerek alkalmazása a kisebbségkutatásban. Kisebbségsszociológiai kutatások tervezése, irányítása és szervezése, önálló és csoportos kutatómunka végzése kisebbségsszociológiai témában, a kurzuson tanult kvalitatív és kvantitatív kutatói technikák gyakorlatban történő alkalmazása, a kutatói eredmények interpretálása. Leginkább kutatói terv készítése.
Zh.

A foglalkozásokon történő részvétel: A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.). (1 hiányzás megengedett)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: kutatói terv készítése kisebbségsszociológiai témában és ennek bemutatása a 2. konzultáción, illetve a megadott irodalom alapján 1 tanulmány kutatás szempontjából történő elemzése és bemutatása a csoport számára a 2. konzultáción, illetve ugyanakkor zárthelyi dolgozat

A félévközi ellenőrzések követelményei: A félév során zárthelyi dolgozat, írásbeli beszámoló és szóbeli beszámoló a megadott irodalom alapján, illetve kutatói terv leadása

Az érdemjegy kialakításának módja: A szóbeli és írásbeli beszámoló, a kutatói terv, a Zh és az órai munka érdemjegye határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozat elégtelen minősítésű, vagy nem készül szóbeli és írásbeli beszámoló, valamint kutatói terv, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer
MHK2301L Kisebbségsszociológiai kutatómódszertan

Féléves tematika:

Konzultáció

Konzultáció témakörei

1. A kisebbségsszociológia kialakulása. A kisebbségsszociológia tárgya, területei, módszerei.
A kisebbség-többség viszonyának lehetséges társadalomkutatói módszerei. A hazai nemzetiségek, illetve kisebbségi csoportok helyzetének feltárása. Európai és hazai kisebbségek társadalmi, demográfiai pozíciói. Kisebbség-többség viszonyára vonatkozó kutatások. Etnikai előítéletek vizsgálata. A kisebbségekkel szembeni diszkriminációnak és hátrányainak kutatása. Kisebbségek társadalmi helyzetének vizsgálata. A kisebbségi identitás vizsgálata. Kisebbségi csoportok társadalmi integrációjának vizsgálata. Kisebbségi oktatás, munkaerőpiaci helyzet stb. vizsgálata. Hazai-, külföldi- és nemzetközi összehasonlító kisebbségsszociológiai vizsgálatok.
2. Szociológiai módszerek alkalmazása a kisebbségkutatásban. Kisebbségsszociológiai kutatások tervezése, irányítása és szervezése, önálló és csoportos kutatómunka végzése kisebbségsszociológiai témában, a kurzuson tanult kvalitatív és kvantitatív kutatói technikák gyakorlatban történő alkalmazása, a kutatói eredmények interpretálása. Leginkább kutatói terv készítése.
Zh.

A foglalkozásokon történő részvétel: A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.). (1 hiányzás megengedett)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: kutatói terv készítése kisebbségsszociológiai témában és ennek bemutatása a 2. konzultáción, illetve a megadott irodalom alapján 1 tanulmány kutatói szempontjából történő elemzése és bemutatása a csoport számára a 2. konzultáción, illetve ugyanakkor zárthelyi dolgozat

A félévközi ellenőrzések követelményei: A félév során zárthelyi dolgozat, írásbeli beszámoló és szóbeli beszámoló a megadott irodalom alapján, illetve kutatói terv leadása

Az érdemjegy kialakításának módja: A szóbeli és írásbeli beszámoló, a kutatói terv, a Zh és az órai munka érdemjegye határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozat elégtelen minősítésű, vagy nem készül szóbeli és írásbeli beszámoló, valamint kutatói terv, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

MSP2102L A deviancia szociológiai elméletei

Féléves tematika:

1. Viselkedési szabályok, Társadalmi normák, **Norma** fogalma, Normarendszerek, Norma funkciói, Norma jellemzői, Normalitás, Normalitás fogalmának paradoxon volta, Normáknak megfelelő viselkedés, Norma betartása, **Normaszegés** - Társadalmi kontroll és deviáció, Társadalmi/szociális eltérések (egyéniség, másság, deviáns másság), Norma és deviáns viselkedés.

Deviáns viselkedés, deviancia fogalma, kialakulásának okai, történelmi gyökerei, típusai, fajtái. A deviancia szimultán és szekvenciális modelljei

A deviáns viselkedések szakszociológiája: kialakulása, kutatásának tradíciói, kutatási területei, kutatási eredményei. Különféle szemléletek a deviáns viselkedés értelmezésében a szociológia kezdeteitől: (Ókortól napjainkig), Szociálpatológias irányzat, „Társadalmi problémák” irányzat, strukturalista szemlélet, interakcionista szemlélet, Pluralista társadalomfelfogások, Funkcionalizmus, Chicagói iskola, Az angol új hullám, Fenomenológia, Radikális (új/kritikai/marxista) kriminológia, Posztmodern irányzat – Feminista kriminológia, Kulturális kriminológia, Társadalmi kontroll és a média deviancia- és bűnözés konstrukciója, Problémás jelenségek politikai (át)konstruálása.

2. **Devianciaelméletek** – (A deviáns viselkedések magyarázatai) A devianciaelméletek közös jellemzői, típusai.

Biológiai elméletek – a biológiai elméletek általános jellemzői. A született bűnöző elmélete, Testalkattal kapcsolatos egyéb biológiai-antropológiai elméletek, Testi és szellemi alacsonyabbrendűség. Testalkat-tipológia iskola, Egyéb alkattani szemlélet ; Öröklődés kontra tanult viselkedés – Ikerkutatás, Adoptációs kísérlet, Genealógia; Kromoszóma-rendellenességek; A szellemi képességek anomáliái; Biokémiai irányzat

Pszichológiai elméletek – a pszichológiai elméletek általános jellemzői. A szocializáció elégtelenségei - Anyahiány- és kötődésemélet, A pszichoanalízis elmélete (pszichoanalitikus elmélet), Erkölcsi fejlődés elmélete, Kondicionálódási elmélet, Frustráció – agresszió elmélet, Szociális tanulás elmélete; Elméletek, melyek megkülönböztető személyiségjegyekben látják a deviációk okait (A devianciák és a személyiségjegyek) - Az öngyilkos személyiség, Az alkoholista személyiség, A bűnöző személyiség; A pszichopatológia (mentális betegségek jelensége, pl. szorongásos betegségek, pánikzavarok, kényszeres zavarok, stressz zavarok, hangulatbetegségek, skizofrénia, evési zavarok pszichoaktív szerek okozta zavarok, a szexuális élet és a nemi identitás zavarai, személyiségzavarok) - Személyiségzavarok (deviáns viselkedésre gyakorolt hatása ismert), Az antiszociális személyiség, A pszichopatológia személyiségzavarainak egyéb esetei

Közgazdaságtani elméletek – a közgazdaságtani elméletek általános jellemzői - A racionális választás elmélete

Szociológiai elméletek – a szociológiai elméletek általános jellemzői. Társadalmi struktúra elméletek (strukturalista elméletek) (funkcionalizmus) - Anómia elméletek, Feszültség elmélet, Dürkheim anómia elmélete, Merton anómia elmélete, A mertoni feszültségelmélet, Seeman új anómia értelmezése; Kulturális elméletek (A kulturális hatások elméletei) - A társadalmi dezorganizáció elmélete, A differenciális asszociáció

elmélete (Chicagói iskola - társadalmi-ökológiai kutatások, Szociokulturális elméletek, A szocializáció szerepe a deviancia kialakulásában), Szubkultúra-elmélet, Az angol „új hullám” kutatások, A kulturális konfliktus elmélete, Kultúra-konfliktus vagy érték-konfliktus elméletek (pluralista társadalomfelfogások); Minősítési elméletek (stigmatizációs elméletek) (=labelling/címkézési elmélet) (interakcionista elméletek: a minősítési elmélet (szimbolikus interakcionizmus), (interakcionista konfliktus elmélet), konfliktuselmélet, egzisztencialista elmélet (szociológiai fenomenológia)); Társadalmi kontroll elméletek; Többtényezős deviancia-elméletek, A deviáns viselkedés átfogó szociológiai elmélete

A foglalkozásokon történő részvétel: a 2. konzultáción a beszámoló miatt kötelező

Félévi követelmény: vizsgajegy

Az értékelés módja, ütemezése: Megadott tanulmánylista alapján 3 tanulmány feldolgozása, ebből beszámoló szóban az utolsó konzultáción, ami egyben a vizsgára bocsátás feltétele

A félévközi ellenőrzések követelményei: A félév során a 2. konzultáción szóbeli beszámoló a megadott irodalom, a választott tanulmányok alapján

Az érdemjegy kialakításának módja: A szóbeli beszámoló és az órai munka érdemjegye határozza meg. Amennyiben nem készül szóbeli beszámoló, a hallgató vizsgára nem bocsátható.

Tételek:

1. a) Devianciaelméletek - Szociológiai elméletek - Társadalmi struktúra elméletek.
b) Deviancia, Deviáns viselkedés, Deviáns viselkedések szakszociológiája
2. a) Devianciaelméletek - Szociológiai elméletek - Kulturális elméletek.
b) Társadalmi normák, normaszegés
3. a) Devianciaelméletek - Szociológiai elméletek - Minősítési elméletek.
b) Biológiai elméletek. Közgazdaságtani elméletek
4. a) Devianciaelméletek - Szociológiai elméletek - Társadalmi kontroll elméletek.
Többtényezős deviancia-elméletek.
b) Pszichológiai elméletek